

Пропозиції
Державної служби фінансового моніторингу України
до проекту Закону України «Про віртуальні активи»
за ініціативою Жмеренецького О.С. та ін.
реєстраційний номер 3637 від 11.06.2020 (доопрацьований)

до першого читання

1. Держфінмоніторингом підтримується проект Закону України «Про віртуальні активи» (далі – Законопроект), однак за умови його доопрацювання з урахуванням викладених нижче пропозицій.

2. Відповідно до частини десятої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон про запобігання) суб'єкти державного фінансового моніторингу зобов'язані вживати відповідно до законодавства заходів щодо:

перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюватимуть або здійснюють управління, мають намір набути істотну участь або є кінцевими бенефіціарними власниками суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому порядку судимість за корисливі кримінальні правопорушення або тероризм;

недопущення формування капіталу відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити на підставі офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку.

З урахуванням викладеного, пропонуємо у підпункті 1 частини шостої статті 17 Законопроекту розширити перелік осіб, до яких застосовується вимога щодо наявності бездоганної ділової репутації, кінцевими бенефіціарними власниками, особами, які мають намір набути істотну участь та постачальниками послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів - суб'єктами підприємницької діяльності.

Крім того, передбачити механізм недопущення до управління або власності у постачальнику послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, осіб, що мають не погашену судимість, а також механізм запобігання формування статутного капіталу за рахунок злочинних доходів.

В зв'язку з чим, частинами десятою та сімнадцятою статті 17 Законопроекту визначити як підставу для відмови у державній реєстрації, а також її скасування, невідповідність особи вище переліченим критеріям, а також відсутність даних щодо походження коштів, що використовуються для формування статутного капіталу.

Прикінцевими положеннями Законопроекту, з урахуванням його змісту, передбачити зміни та доповнення до Закону про запобігання, а саме:

узгодити визначення термінів «актив», «віртуальний актив» та «постачальник послуг, пов'язаних з віртуальними активами», а також сфери застосування Закону про запобігання;

передбачити обов'язок суб'єктів первинного фінансового моніторингу вживати заходів для мінімізації ризиків бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення щодо продуктів та послуг, пов'язаних з віртуальними активами;

передбачити обов'язок суб'єктів первинного фінансового моніторингу здійснювати управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням новітніх технологій, що пов'язані з віртуальними активами;

доопрацювати перелік ідентифікаційних даних з урахуванням особливостей ринку віртуальних активів;

доповнити новою статтею щодо супроводження інформацією переказів віртуальних активів з урахуванням позиції FATF, що такі перекази можуть бути виключно транскордонними, а також технічних особливостей здійснення таких переказів, зокрема в частині здійснення переказів безпосередньо з користувачами коли з іншої сторони не задіяний постачальник послуг, пов'язаних з віртуальними активами;

передбачити, що належна перевірка при здійсненні переказів віртуальних активів здійснюється в порядку, визначеному такою статтею.

Крім того, слід зазначити, що Україна як країна-член ООН, відповідно до Резолюції Ради Безпеки ООН від 29.07.2005 № 1617(2005), а також з урахуванням ратифікації 17.11.2010 Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (стаття 13 Конвенції), зобов'язана дотримуватись Рекомендацій FATF.

У жовтні 2018 року FATF запровадила зміни до 15 Рекомендації та чітко заявила, що Рекомендації FATF застосовуються й до фінансової діяльності, що включає віртуальні активи. До Глосарію FATF додано два нових визначення: «віртуальний актив» (VA) та «постачальники послуг з віртуальних активів» (VASP).

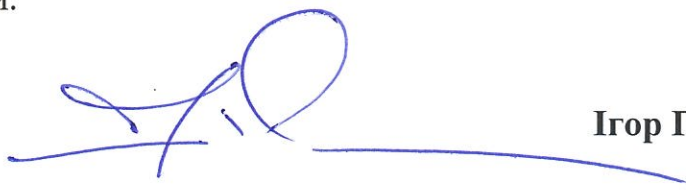
У червні 2019 року FATF прийняла Пояснювальну Записку до Рекомендації 15 для подальшого уточнення того, як вимоги FATF мають застосовуватись до VA та VASP.

Недотримання зазначених вимог FATF при запровадженні державного регулювання ринку віртуальних валют може призвести до включення України до переліку країн, що мають недоліки у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, що, в свою чергу, матиме негативні наслідки для національної економіки.

В.о. Голови

23.09.2020

Оксана Мамцева 594-16-53

Ігор ГАЄВСЬКИЙ